Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

B

Paper-II

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

MAR - 18223

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **48** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. **Assertion (A) :** The Association for Information Management still uses the acronym ASLIB.

   Reason (R) : ASLIB earned a great reputation by its record of professional service to sustain the acronym.

   Codes :

   (A) (A) is true but (R) is false

   (B) (A) is false but (R) is true

   (C) Both (A) and (R) are false

   (D) Both (A) and (R) are true

1. **विधान (A) :** असोसिएशन फॉर इंफोरमेशन मॅनेजमेंट अद्यापही एसलिब हा संक्षेप वापरते.

   कारण (R) : व्यावसायिक सेवांच्या गुणवत्तेद्वारे एसलिब ने महान प्रतिष्ठा प्राप्त केल्यामूळे अद्यापही ते पूर्वीचा संक्षेप वापरते.

   संकेतांक :

   (A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

   (B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

   (C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

   (D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

2. **Assertion (A) :** While planning a library building there should be provision for horizontal and vertical expansion.

Reason (R) : Library is a growing organism.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

3. 'AERADE' is a .....

(A) Gateway for Aerospace and Defence

(B) Database for Aerospace and Defence

(C) Indexing services for Aerospace and Defence

(D) Library of Aerospace and Defence

2. **विधान (A) :** ग्रंथालय इमारतीचे नियोजन करतांना इमारतीच्या समांतर आणि उर्ध्व विस्तारासाठी तरतूद असावी.

कारण (R) : ग्रंथालये वर्धिष्णू आहेत.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

3. 'ए.ई.आर.ए.डी.ई.' ..... हे आहे.

(A) एरोस्पेस आणि संरक्षण गेटवे

(B) एरोस्पेस आणि संरक्षण डेटाबेस

(C) एरोस्पेस आणि संरक्षण निर्देशन सेवा

(D) एरोस्पेस आणि संरक्षण ग्रंथालय

4. Which of the following is an example of primary document ?

(A) Current contents

(B) Science Citation Index

(C) Chemical Abstracts

(D) Nature

5. The Manupatra database provides information related with ..... subject.

(A) Management

(B) Chemistry

(C) Law

(D) History

6. Which of the following is *not* the criteria used for evaluation of reference books ?

(A) Authority of the editor

(B) Colour of cover

(C) Currency of information

(D) Scope

4. खालीलपैकी प्राथमिक प्रलेखाचे उदाहरण कोणते आहे ?

(A) करंट कंटेट

(B) सायन्स सायटेशन इंडेक्स

(C) केमिकल अबस्ट्रेक्टस्

(D) नेचर

5. मनुपात्रा हा डेटाबेस ..... विषयासंबंधीची माहिती पुरवितो.

(A) व्यवस्थापनशास्त्र

(B) रसायनशास्त्र

(C) कायदा/विधी

(D) इतिहास

6. संदर्भ ग्रंथाच्या मूल्यमापनासाठी खालीलपैकी कोणता निकष वापरला जात **नाही** ?

(A) संपादकांचे तज्ञत्व

(B) कव्हरचा रंग

(C) माहितीची अद्ययावतता

(D) व्याप्ती

7. Which one of the following is correctly matched ?

(*i*) Who's Who of Indian Writers—Sahitya Academy

(*ii*) India : A Reference Annual—Ministry of Information and Broadcasting

(*iii*) India Who's Who—INFA

(*iv*) Encyclopedia of Library and Information Science—RRRLF

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) are true

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are true

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) are false

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) are false

8. **Assertion (A) :** INDEST started J-Gate as a customized facility for e-journals subscribed by the member libraries.

Reason (R) : J-gate provides facility to search resources subscribed by the member libraries.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

7. खालीलपैकी कोणत्या जोड्या बरोबर आहेत ?

(*i*) ह्युज ह्यु ऑफ इंडियन राईट्र्स—साहित्य अकाडमी

(*ii*) इंडिया : अ रेफ्रेन्स ॲन्युयल—मिनिस्ट्री ऑफ इन्फोरमेशन एण्ड ब्रॉडकास्टींग

(*iii*) इंडिया ह्युज हू—आइ.एन.एफ.ए.

(*iv*) इन्साइक्लोपिडिया ऑफ लाइब्रेरी ॲण्ड इन्फोरमेशन सायन्स—आर.आर.आर.एल.एफ.

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) चूक आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) चूक आहेत

8. **विधान (A) :** सदस्य ग्रंथालयांनी उपार्जित केलेल्या ई-जर्नल्सची जे-गेट ही विशेष सुविधा इंडेस्ट ने सुरू केली आहे.

कारण (R) : सदस्य ग्रंथालयांनी उपार्जित केलेल्या स्रोततून माहिती शोधण्याची जे-गेट सुविधा पुरविते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

9. **Assertion (A) :** Indexing periodicals provide brief summary of articles.

Reason (R) : They provide only list of articles along with the title, authors and other bibliographic details of articles.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

10. Arrange the following in the chronological order of their first year of publication :

(*i*) Arts and Humanities Index

(*ii*) Social-Science Citation Index

(*iii*) ISI Web of Science

(*iv*) Science Citation Index

Codes :

(A) (*iv*), (*ii*), (*i*), (*iii*)

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*), (*i*)

(C) (*iii*), (*ii*), (*i*), (*iv*)

(D) (*iv*), (*i*), (*iii*), (*ii*)

9. **विधान (A) :** निर्देशन नियतकालिकामध्ये लेखांचा सारांश दिलेला असतो.

कारण (R) : यामध्ये लेखाचे शीर्षक, लेखक आणि इतर सूचीय तपशीलांसह लेखांची यादी दिलेली आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

10. खालील प्रकाशनांची त्यांच्या पहिल्या प्रकाशन वर्षानुसार मांडणी करा :

(*i*) आर्ट्स एण्ड ह्युमेनिटिज इंडेक्स

(*ii*) सोशल-सायन्स सायटेशन इंडेक्स

(*iii*) आय.एस.आय. वेब ऑफ सायन्स

(*iv*) सायन्स सायटेशन इंडेक्स

संकेतांक :

(A) (*iv*), (*ii*), (*i*), (*iii*)

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*), (*i*)

(C) (*iii*), (*ii*), (*i*), (*iv*)

(D) (*iv*), (*i*), (*iii*), (*ii*)

11. Which of the following does *not* come under alerting services ?

(A) Dissemination of Table of Contents

(B) User education

(C) Routing of periodicals

(D) Indexing current material

12. 'Skype' is which type of service ?

(A) Instant Messaging service

(B) E-mail service

(C) Video-conferencing service

(D) Voice on IP service

13. Guide to literature are categorised in which of the following type of sources of Information ?

(A) Primary Information Source

(B) Periodical literature

(C) Patent literature

(D) Tertiary Information Source

11. जागरूकता सेवेमध्ये खालीलपैकी कोणत्या सेवा येत **नाहीत** ?

(A) अनुक्रमणिका पृष्ठांचे प्रसारण

(B) उपभोक्ता प्रशिक्षण

(C) नियतकालिकांची देवघेव

(D) प्रचलित साहित्याचे निर्देशन

12. 'स्काईप' ही कोणत्या प्रकारची सेवा आहे ?

(A) त्वरित संदेश सेवा

(B) ई-मेल सेवा

(C) व्हीडिओ कॉन्फरेसिंग सेवा

(D) आय.पी. आधारित ध्वनी सेवा

13. वाचन साहित्य मार्गदर्शके खालीलपैकी कोणत्या प्रकारची साधने आहेत ?

(A) प्राथमिक माहिती साधने

(B) नियतकालिक साहित्य

(C) एकस्व साहित्य

(D) तृतीयक माहिती साधने

14. e-Shodhsindhu is developed by merging of which of the following consortia ?

(*i*) UGC-INFONET DLC

(*ii*) DELNET

(*iii*) N-LIST

(*iv*) INDEST-AICTE

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

15. Which of the following are responsive services ?

(*i*) Reference service

(*ii*) Current awareness service

(*iii*) Translation service

(*iv*) User education program

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iii*) are correct

14. ई-शोधसिंधू हे खालीलपैकी कोणत्या कंसोर्शियाच्या विलीनीकरणातून तयार झाले आहे ?

(*i*) युजीसी-इन्फोनेट डिएलसी

(*ii*) डेलनेट

(*iii*) एन-लिस्ट

(*iv*) ईंडेस्ट-अेआयसीटीई

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

15. खालीलपैकी कोणत्या सेवा प्रतिसादात्मक सेवा आहेत ?

(*i*) संदर्भ सेवा

(*ii*) प्रचलित जागरूकता सेवा

(*iii*) भाषांतर सेवा

(*iv*) उपभोक्ता प्रशिक्षण कार्यक्रम

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

16. **Statement (A) :** Abstracting services facilitates literature services.

Statement (B) : Literature review summarises major findings of previous research.

Codes :

(A) (A) is true but (B) is false

(B) (A) is false but (B) is true

(C) Both (A) and (B) are true

(D) Both (A) and (B) are false

17. **Statement (A) :** SDI services from libraries are not required by users due to more usage of internet and World Wide Web.

Statement (B) : Another facilities analogous to SDI services like alert, current awareness tools, trackers like RSS, TOC also provides relevant information needed by users.

Codes :

(A) (A) is false but (B) is true

(B) (A) is true but (B) is false

(C) Both (A) and (B) are true

(D) Both (A) and (B) are false

16. **विधान (A) :** सार सेवा वाचन साहित्याचा आढावा घेण्यासाठी मदत करतात.

विधान (B) : वाचन साहित्य आढाव्यामध्ये पूर्व संशोधनाचे प्रमुख निष्कर्ष सारांश रूपाने दिलेले असतात.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (B) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (B) हे बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

17. **विधान (A) :** इंटरनेट व वर्ल्ड वाईड वेब यांच्या वापरामुळे वाचकांना ग्रंथालयाद्वारे दिल्या जाणाऱ्या निवडक माहिती प्रसारण सेवेची गरज नाही.

विधान (B) : निवडक माहिती प्रसारण सेवेसारख्या इतर सेवा जसे अलर्ट, प्रचलित जागरूकता साधणे, आर.एस.एस. टि.ओ.सी. सारखी शोधके ही वाचकांना आवश्यक असलेली माहिती पुरवितात.

संकेतांक :

(A) (A) चूक परंतु (B) हे बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर परंतु (B) हे चूक आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

18. Match the following :

List I

(*a*) Bibliographic services

(*b*) Alert services

(*c*) Condensation services

(*d*) Support services

List II

(*i*) E-mail to users about current e-journals

(*ii*) Translated copy of document

(*iii*) Compilation of records

(*iv*) Abstracting and analysis of information

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

18. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) सूचीत्मक सेवा

(*b*) जागरूकता सेवा

(*c*) संक्षेपण सेवा

(*d*) पूरक सेवा

यादी II

(*i*) प्रचलित ई-नियतकालिकांबद्दल वाचकांना ई-मेल

(*ii*) प्रलेखांची भाषांतरित प्रत

(*iii*) रेकॉर्ड्सचे संकलन

(*iv*) माहितीचे सारांशने आणि विश्लेषण

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

19. Match the following :

List I	List II
(*a*) OCLC	(*i*) Biomed
(*b*) INFLIBNET	(*ii*) Web-Dewey
(*c*) IISC	(*iii*) N-List
(*d*) NLM	(*iv*) Digital Library of India

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)

19. जोड्या जुळवा :

यादी I	यादी II
(*a*) ओ.सी.एल.सी.	(*i*) बायोमेड
(*b*) इन्फ्लीबनेट	(*ii*) वेब–डेवी
(*c*) आय.आय.एस.सी.	(*iii*) एन–लिस्ट
(*d*) एन.एल.एम.	(*iv*) डिजिटल लायब्रेरी ऑफ इंडिया

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)

20. Match the following :

List I

(*a*) Responsive service

(*b*) Anticipatory service

(*c*) E-mail reference service

(*d*) Real time digital reference service

List II

(*i*) Selective Dissemination of Information

(*ii*) ASK ME

(*iii*) Ask a question

(*iv*) Reference service

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

20. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) प्रतिसादात्मक सेवा

(*b*) मागणीपूर्व सेवा

(*c*) ई-मेल आधारित संदर्भ सेवा

(*d*) रियल टाईम डीजिटल संदर्भ सेवा

यादी II

(*i*) निवडक माहिती प्रसारण

(*ii*) आस्क मी

(*iii*) आस्क अे क्वेश्चन

(*iv*) संदर्भ सेवा

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

21. Identify the *correct* chronological sequence in which the following networks were launched ?

(*i*) NICNET

(*ii*) MYLIBNET

(*iii*) ERNET

(*iv*) DELNET

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(B) (*i*), (*iv*), (*iii*), (*ii*)

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

(D) (*ii*), (*iii*), (*iv*), (*i*)

22. The following are academic social networking forums :

(*i*) Facebook

(*ii*) Research Gate

(*iii*) Tumblr

(*iv*) Google Scholar

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iii*) are correct

21. खालील नेटवर्कस्ची त्यांच्या स्थापना वर्षाच्या कालक्रमानुसार रचना करा :

(*i*) निकनेट

(*ii*) मायलिब नेट

(*iii*) अरनेट

(*iv*) डेलनेट

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(B) (*i*), (*iv*), (*iii*), (*ii*)

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

(D) (*ii*), (*iii*), (*iv*), (*i*)

22. खालीलपैकी कोणत्या शैक्षणिक सामाजिक नेटवर्किंग फोरम्स आहेत ?

(*i*) फेसबुक

(*ii*) रिसर्च गेट

(*iii*) टंबलर

(*iv*) गुगल स्कॉलर

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

23. Match the following :

List I

(*a*) Vufind

(*b*) Scopus

(*c*) EndNote

(*d*) Abbey Fine Reader

List II

(*i*) Citation Index

(*ii*) Web Scale Discovery

(*iii*) OCR

(*iv*) Reference Management

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

23. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) व्ह्यूफाईन्ड

(*b*) स्कोपस

(*c*) एन्डनोट

(*d*) अब्बे फाइन रिडर

यादी II

(*i*) उद्धरण निर्देश

(*ii*) वेब स्केल डिस्कव्हरी

(*iii*) ओसिआर

(*iv*) संदर्भ व्यवस्थापन

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

24. Which association among the following was established in the year 1876 ?

(A) LA

(B) ALA

(C) ILA

(D) IASLIC

25. BLAISE network was introduced in which country ?

(A) Britain

(B) India

(C) United States

(D) Bahrain

26. FORSA consortium is dedicated for which subject area ?

(A) Medical Sciences

(B) Forestry

(C) Literature

(D) Astronomy and Astrophysics

24. 1876 साली खालीलपैकी कोणती संघटना स्थापन झाली होती ?

(A) एल.ए.

(B) ए.एल.ए.

(C) आय.एल.ए.

(D) आयस्लिक

25. बिएलएआयएसई नेटवर्क कोणत्या देशात सुरू करण्यात आले ?

(A) ब्रिटेन

(B) भारत

(C) अमेरिका

(D) बहरिन

26. फोरसा कंसोर्शिया कोणत्या विषयासाठी समर्पित आहे ?

(A) वैद्यकीय शास्त्र

(B) वनीकरण

(C) ललित साहित्य

(D) खगोलशास्त्र आणि खगोल भौतिकी

27. Arrange the following institutions in the order in which they were established ?

(*i*) NASSDOC

(*ii*) RRRLF

(*iii*) DRTC

(*iv*) INSDOC

Codes :

(A) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

(B) (*ii*), (*i*), (*iii*), (*iv*)

(C) (*iv*), (*iii*), (*i*), (*ii*)

(D) (*ii*), (*i*), (*iv*), (*iii*)

28. Arrange the following networks in the ascending order of geographical coverage :

(*i*) OCLC

(*ii*) INFLIBNET

(*iii*) CALIBNET

(*iv*) ASTINFO

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(B) (*ii*), (*i*), (*iv*), (*iii*)

(C) (*iii*), (*ii*), (*iv*), (*i*)

(D) (*i*), (*iv*), (*ii*), (*iii*)

27. खालील संस्थांची त्यांच्या स्थापना वर्षानुसार रचना करा :

(*i*) नॅस्डॉक

(*ii*) आरआरआरएलएफ

(*iii*) डिआरटीसी

(*iv*) इन्सडॉक

संकेतांक :

(A) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

(B) (*ii*), (*i*), (*iii*), (*iv*)

(C) (*iv*), (*iii*), (*i*), (*ii*)

(D) (*ii*), (*i*), (*iv*), (*iii*)

28. खालील नेटवर्कस्ची त्यांच्या भौगोलिक व्याप्तीच्या चढत्या क्रमानुसार रचना करा :

(*i*) ओसिएलसी

(*ii*) इन्फ्लिबनेट

(*iii*) कॅलिबनेट

(*iv*) ॲसटिनफो

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(B) (*ii*), (*i*), (*iv*), (*iii*)

(C) (*iii*), (*ii*), (*iv*), (*i*)

(D) (*i*), (*iv*), (*ii*), (*iii*)

29. **Assertion (A) :** Facebook can be used as marketing tool by librarians.

Reason (R) : Libraries can open Facebook pages.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

30. **Assertion (A) :** SMS is a web 2.0 tool.

Reason (R) : Libraries use it as a reference service tool.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

29. **विधान (A) :** ग्रंथपाल फेसबुकचा विपणन साधन म्हणून वापर करू शकतात.

कारण (R) : ग्रंथालये फेसबुक पेजेस निर्माण करू शकतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

30. **विधान (A) :** एस.एम.एस. हे वेब 2.0 चे साधन आहे.

कारण (R) : याचा ग्रंथालये संदर्भ सेवेचे साधन म्हणून वापर करतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

31. Which of the following modes give rise to compound subject ?

(A) Lamination

(B) Loose assemblage

(C) Fission

(D) Distillation

32. The equivalent term for "Common isolate" in DDC latest edition is .....

(A) Form division

(B) Standard division

(C) Standard subdivision

(D) Common field

33. Each area in AACR-II is separated with the sign :

(A) Backward stroke (\)

(B) Hyphen(-)

(C) Dot space, hyphen space (· –)

(D) Forward stroke (/)

31. मिश्र विषयांची निर्मिती खालीलपैकी कोणत्या प्रक्रियेद्वारे होते ?

(A) स्तर विभाजन

(B) लूज असेंब्लेज

(C) फीजन

(D) डिस्टीलेशन

32. डीडीसीच्या अद्ययावत आवृतीत सामान्य उपविभागांसाठी ..... हे समान अर्थी संज्ञेचा उपयोग केला जातो ?

(A) स्वरूप विभाग

(B) प्रमाण विभाग

(C) प्रमाण उपविभाग

(D) सामान्य क्षेत्र

33. एएसीआर–II अंतर्गत प्रत्येक क्षेत्र ..... चिन्हांच्या साहाय्याने विभक्त केले जाते.

(A) बॅकवर्ड स्ट्रोक (\)

(B) हायफन (-)

(C) डॉट रिक्त जागा, हायफन रिक्त जागा (· –)

(D) फारवर्ड स्ट्रोक (/)

34. MARC 21 metadata format is the merger of the standards of .....

(A) UKMARC and SMARC

(B) ISBD and UKMARC

(C) USMARC and CAN/MARC

(D) UKMARC and UNIMARC

35. The section of DDC which relates subjects to disciplines is called .....

(A) Manual

(B) Schedules

(C) Relative index

(D) Glossary

36. Which of the following statements are *correct* ?

(*a*) UDC was developed by FID

(*b*) LCC was developed by Library of Congress

(*c*) Bibliographic Classification (BC) was developed by Bliss

(*d*) The library-Bibliograpical classification (BBK) was developed by J. Shera

Codes :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) are correct

(B) (*b*), (*c*), (*d*) are correct

(C) (*c*), (*d*), (*a*) are correct

(D) (*a*), (*b*), (*d*) are correct

34. मार्क 21 मेटाडेटा स्वरूप (Format) हे ..... प्रमाणकांचे विलीनीकरण आहे ?

(A) युकेमार्क आणि एसमार्क

(B) आयएसबीडी आणि युकेमार्क

(C) युएसमार्क आणि कॅन/मार्क

(D) युकेमार्क आणि युनिमार्क

35. डीडीसी मधील विषयांचा ज्ञानशाखांशी सहसंबंध स्थापन करणाऱ्या भागाला ..... असे म्हणतात.

(A) मॅन्युअल

(B) तक्ते

(C) निर्देश (Relative Index)

(D) परिभाषा

36. खालीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(*a*) एफआयडी ने युडीसी विकसित केले

(*b*) लायब्रेरी ऑफ काँग्रेसने एलसीसी केले

(*c*) ब्लिसने बिब्लिओग्राफिक क्लासिफिकेशन केले

(*d*) दि लायब्रेरी-बिब्लियोग्राफिक क्लासिफिकेशन जे. शेरा यांनी विकसित केली आहे

संकेतांक :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) बरोबर आहेत

(B) (*b*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

(C) (*c*), (*d*), (*a*) बरोबर आहेत

(D) (*a*), (*b*), (*d*) बरोबर आहेत

37. Identify *correct* statement Folksonomy .....

(*a*) is the process of categorization using digital content tags.

(*b*) is social and collaborative tagging

(*c*) is the practice of classification of physical objects

(*d*) could be developed for macro or micro subjects

Codes :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) are correct

(B) (*b*), (*c*), (*d*) are correct

(C) (*a*), (*b*), (*d*) are correct

(D) (*a*), (*c*), (*d*) are correct

37. अचूक विधान ओलखा :

फॉक्सानॉमी .....

(*a*) ही डिजीटल कंटेन्ट टॅगचा उपयोग करून वर्गीकरण करण्याची प्रक्रिया

(*b*) म्हणजे सामाजिक आणि सामूहिक टॅगिंग

(*c*) ही प्राकृतिक वस्तूंचे वर्गीकरण करण्याची प्रथा आहे.

(*d*) स्थूल आणि सूक्ष्म विषयांसाठी विकसित केली जाऊ शकते

संकेतांक :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) बरोबर आहेत

(B) (*b*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

(C) (*a*), (*b*), (*d*) बरोबर आहेत

(D) (*a*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

38. Which of the following were one of editors of previous/present editions of DDC ?

(*i*) Benjamin A. Custer

(*ii*) John S. Mitchell

(*iii*) Milton J. Ferguson

(*iv*) Gerald Salton

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

39. Arrange the steps for construction of thesaurus in logical order :

(*a*) Determine aboutness

(*b*) Translate aboutness into vocabulary

(*c*) Read the document

(*d*) Identify concepts

(*e*) Classified grouping

Codes :

(A) (*c*), (*a*), (*b*), (*d*), (*e*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*e*)

(C) (*b*), (*c*), (*d*), (*e*), (*a*)

(D) (*d*), (*a*), (*b*), (*c*), (*e*)

38. खालीलपैकी कोण पूर्वीच्या/सध्याच्या डीडीसीच्या आवृत्यांचे संपादक होते/आहेत ?

(*i*) बेंजामीन ए. कस्टर

(*ii*) जॉन एस. मिचेल

(*iii*) मिल्टन जे. फर्ग्यूसन

(*iv*) गेरॉल्ड साल्टन

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

39. शब्दकुलकोष तयार करण्यासाठीच्या पायऱ्या क्रमवार लावा :

(*a*) अंदाजे विषय ठरविणे

(*b*) अंदाजे ठरविलेल्या विषयाचे शब्दांकन करणे

(*c*) प्रलेखाचे वाचन करणे

(*d*) संकल्पना ओळखणे

(*e*) वर्गीकृत गट करणे

संकेतांक :

(A) (*c*), (*a*), (*b*), (*d*), (*e*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*e*)

(C) (*b*), (*c*), (*d*), (*e*), (*a*)

(D) (*d*), (*a*), (*b*), (*c*), (*e*)

40. Arrange fields in logical order as per ISBD (M) in title and statement of responsibility area :

(*a*) Title proper

(*b*) Parallel title

(*c*) Other title information

(*d*) Statement of responsibility

(*e*) General material designation

Codes :

(A) (*a*), (*e*), (*b*), (*c*), (*d*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*e*)

(C) (*b*), (*a*), (*c*), (*d*), (*e*)

(D) (*d*), (*a*), (*b*), (*c*), (*e*)

41. Arrange the five parts of 13 digited ISBN in logical order :

(*a*) Prefixed digit 978

(*b*) Publisher identifier digit

(*c*) Group or country identifier digit

(*d*) Title identifier digit

(*e*) Check digit

Codes :

(A) (*a*), (*c*), (*b*), (*d*), (*e*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*e*)

(C) (*a*), (*d*), (*e*), (*b*), (*c*)

(D) (*d*), (*a*), (*c*), (*b*), (*e*)

40. आयएसबीडी (एम) मधील ग्रंथनाम आणि उत्तरदायित्वाचे विधान या क्षेत्रातील खालील घटकांची तर्कशुद्ध क्रमवार मांडणी करा :

(*a*) मुख्य ग्रंथनाम

(*b*) समांतर ग्रंथनाम

(*c*) इतर ग्रंथनामाची माहिती

(*d*) उत्तरदायित्वाचे विधान

(*e*) जनरल मटेरिअल डेसीग्नेशन

संकेतांक :

(A) (*a*), (*e*), (*b*), (*c*), (*d*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*e*)

(C) (*b*), (*a*), (*c*), (*d*), (*e*)

(D) (*d*), (*a*), (*b*), (*c*), (*e*)

41. 13 अंकीय आयएसबीएनमधील खालील पाच भागांची तर्कशुद्ध रचना करा :

(*a*) प्रिफिक्स डिजिट 978

(*b*) प्रकाशक दर्शक अंक

(*c*) समूह किंवा देशदर्शक अंक

(*d*) शीर्षक दर्शक अंक

(*e*) तपासणी अंक

संकेतांक :

(A) (*a*), (*c*), (*b*), (*d*), (*e*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*e*)

(C) (*a*), (*d*), (*e*), (*b*), (*c*)

(D) (*d*), (*a*), (*c*), (*b*), (*e*)

42. Match the following :

List I

(*a*) Cataloguing-in-publication

(*b*) MARC

(*c*) Classified Catalogue Code

(*d*) AACR-II

List II

(*i*) 1966

(*ii*) 1977

(*iii*) 1934

(*iv*) 1978

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)

43. **Statement (A) :** Precision is defined as the proportion of the total relevant documents retrieved.

Statement (B) : Recall is defined as the proportion of documents retrieved that are relevant.

Codes :

(A) (A) is true but (B) is false

(B) (A) is false but (B) is true

(C) Both (A) and (B) are true

(D) Both (A) and (B) are false

42. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) कॅटॅलॉगिंग इन पब्लिकेशन

(*b*) मार्क

(*c*) वर्गीकृत तालिका संहिता

(*d*) एएसीआर-II

यादी II

(*i*) 1966

(*ii*) 1977

(*iii*) 1934

(*iv*) 1978

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)

43. **विधान (A) :** संबंधित ग्रंथसंग्रहातील प्रतिप्राप्त झालेल्या एकूण प्रलेखांच्या प्रमाणास प्रिसीजन असे म्हणतात.

विधान (B) : प्रतिप्राप्त प्रलेखातील संबंधित प्रलेखाच्या प्रमाणाला रिकॉल असे म्हणतात.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (B) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (B) हे बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

44. **Assertion (A) :** CCF is developed for exchange of bibliographic data.

Reason (R) : It helps in development of universal union catalogue.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

45. **Assertion (A) :** Google uses pre-coordinate indexing system.

Reason (R) : Pre-coordinate indexing is suitable for automated indexing.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

44. **विधान (A) :** सूचीय माहितीची अदलाबदल करण्याच्या हेतूने सीसीएफची निर्मिती केली आहे.

कारण (R) : जागतिक संघ तालिका तयार करण्यासाठी सीसीएफची मदत होते.

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य ते उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

45. **विधान (A) :** गुगल पूर्व समन्वय निर्देशन पद्धतीचा अवलंबन करते.

कारण (R) : पूर्व समन्वय निर्देशन स्वयंचलित निर्देशनासाठी उपयुक्त आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

46. Empirical approach in management is the basic element of .....

(A) Control

(B) Leading

(C) Personal observation

(D) Command

47. The principle "Scalar Chain" is related with .....

(A) Teamwork

(B) Working tenure

(C) Chain of command

(D) Absenteeism of employee

48. The term MBO was first used by .....

(A) Henri Fayol

(B) Peter Drucker

(C) Frederick Taylor

(D) Luther Gulick

46. व्यवस्थापनातील अनुभवजन्य दृष्टिकोनाचे मूलभूत तत्त्व हे ..... आहे.

(A) नियंत्रण

(B) नेतृत्व

(C) वैयक्तिक निरीक्षण

(D) आदेश

47. ''स्केलर चेन'' चे तत्त्व ..... शी संबंधित आहे.

(A) सांघिक कार्याशी

(B) नोकरीच्या कालावधीशी

(C) आदेशाच्या साखळीच्या आवश्यकतेशी

(D) कर्मचाऱ्यांच्या गैरहजेरीशी

48. एम.बी.ओ. ह्या संज्ञेचा पहिल्यांदा ..... यांनी प्रयोग केला.

(A) हेन्री फायोल

(B) पीटर ड्रकर

(C) फ्रेडरिक टेलर

(D) ल्युथर गुलीक

49. The library budget prepared without considering previous year's expenditure is .....

(A) Performance based budget

(B) Line item budget

(C) Zero based budget

(D) Lump-sum budget

50. "Hawthorne effect" is related to .....

(A) Studies of cost effectiveness

(B) Studies of Bureaucracy

(C) Studies of human behaviour

(D) Studies of operational management

51. Arrange the following according to library work flow :

(A) Processing, ordering, dissemination, selection

(B) Selection, ordering, processing, dissemination

(C) Dissemination, processing, ordering, selection

(D) Selection, processing, ordering, dissemination

49. मागील वर्षीचा खर्च विचारात न घेता तयार केलेल्या ग्रंथालय अंदाजपत्रकाला ..... असे म्हणतात.

(A) कार्यक्षमतेवर आधारित अंदाजपत्रक

(B) लाईन आयटेम बजेट

(C) शुन्याधारित अंदाजपत्रक

(D) लम्पसम बजेट

50. ''हाथोर्न इफेक्ट' ..... संबंधीत आहे.

(A) मूल्य परिणामकारकतेच्या अभ्यासाशी

(B) नौकरशाहीच्या अभ्यासाशी

(C) मानवी वर्तनाचा अभ्यासाशी

(D) कार्य व्यवस्थापनाच्या अभ्यासाशी

51. ग्रंथालयातील खालील कृतींची कार्यप्रवाहानुसार मांडणी करा :

(A) प्रक्रिया, आदेशन, प्रसारण, निवड

(B) निवड, आदेशन, प्रक्रिया, प्रसारण

(C) प्रसारण, प्रक्रिया, आदेशन, निवड

(D) निवड, प्रक्रिया, आदेशन, प्रसारण

52. **Assertion (A) :** Performance measurement is useful for decision making in libraries and information centres.

Reason (R) : Right decision at a right time helps libraries and information centres to achieve goals.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

53. Match the following :

List I

(*a*) Henri Fayol

(*b*) F.W. Taylor

(*c*) Abraham Maslow

(*d*) Douglas McGregor

List II

(*i*) Hierarchy of human needs

(*ii*) Theory of X and Theory Y

(*iii*) Principles of management

(*iv*) Scientific management

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)

52. **विधान (A) :** ग्रंथालय आणि माहिती केंद्रामध्ये निर्णय घेण्यासाठी कार्य मूल्यमापन उपयुक्त ठरते.

कारण (R) : योग्यवेळी घेतलेला योग्य निर्णय ग्रंथालय व माहिती केंद्रांना ध्येये साध्य करण्यासाठी साहाय्यभूत ठरतो.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

53. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) हेन्री फायोल

(*b*) एफ.डब्ल्यू. टेलर

(*c*) अब्राहम मास्लो

(*d*) डग्लास मॅकग्रेगर

यादी II

(*i*) मानवी गरजांची उतरंड

(*ii*) थेअरी ऑफ एक्स आणि थेअरी ऑफ वाय

(*iii*) व्यवस्थापनाची तत्त्वे

(*iv*) शास्त्रीय व्यवस्थापन

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)

54. Match the following and find the correct answer from the codes given below :

List I

(*a*) Physical layer

(*b*) Network layer

(*c*) Session layer

(*d*) Presentation layer

List II

(*i*) Transmission of raw bits over communication channel

(*ii*) Routing function

(*iii*) Defines rules for exchanging data in a common neutral language

(*iv*) Handles user's authorization details

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)

54. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या सांकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) भौतिक स्तर

(*b*) माहिती जोडणी स्तर

(*c*) संचलन स्तर

(*d*) सादरीकरण

यादी II

(*i*) संप्रेषण चॅनेलवर प्रक्रिया विरहित बिटस्‌चे प्रसारण

(*ii*) राउटिंग कार्ये

(*iii*) डेटाची अदलाबदल करण्यासाठी सामान्य तटस्थ भाषेत नियम करते

(*iv*) उपभोक्त्यांच्या अधिकृततेचा तपशील हाताळते.

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)

55. Arrange the following Internet based facilities in the chronological order :

(*i*) Google

(*ii*) Hotmail

(*iii*) Facebook

(*iv*) WhatsApp

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

56. **Assertion (A) :** Li-fi can be used more effectively in a dense environment.

Reason (R) : Li-fi uses ultraviolate, infrared and visible light communication

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

55. खालील इंटरनेट आधारित सुविधांची त्यांची उत्पत्तीवर्षानुसार रचना करा :

(*i*) गुगल

(*ii*) हॉटमेल

(*iii*) फेसबुक

(*iv*) व्हाट्सॲप

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

56. **विधान (A) :** लाई-फाईचा वापर घन वातावरणात अधिक प्रभावीपणे केला जाऊ शकतो.

कारण (R) : लाई-फाई अल्ट्राव्हायलेट, इन्फ्रारेड आणि दृश्यमान प्रकाश संप्रेषण वापरतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

57. The following functions are carried out by firewall in a network :

(*i*) Filters the IP packets.

(*ii*) Open a port to only specific and reliable IP addresses.

(*iii*) Enables user privacy.

(*iv*) Enables anonymous surfing.

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*iii*) and (*i*) are correct

58. Transmission media are usually categorized as ..... and .....

(*i*) Guided

(*ii*) Unguided

(*iii*) Fixed

(*iv*) Unfixed

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

57. नेटवर्कमध्ये फायरवॉलद्वारे खालील कार्ये केली जातात :

(*i*) आयपी पॅकेट फिल्टर करते

(*ii*) केवळ विशिष्ट आणि विश्वसनीय आयपी पत्यांसाठी पोर्ट उघडते

(*iii*) वाचकाची गोपनीयता सक्षम करते

(*iv*) अनामित सर्फिंग सक्षम करते

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*i*) बरोबर आहेत

58. सामान्यपणे प्रसार माध्यमांचे वर्गीकरण ..... आणि ..... असे केले जाते.

(*i*) मार्गदर्शित

(*ii*) अ-मार्गदर्शित

(*iii*) निश्चित

(*iv*) अनिश्चित

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

59. Which protocol is used to provide security to e-mails ?

(A) POP

(B) PGP

(C) SNMP

(D) HTTP

60. Internet protocol version 4 defines an IP address as a ..... bit number.

(A) 8

(B) 16

(C) 32

(D) 64

61. ..... is also called as a "Connection-less" protocol.

(A) TCP

(B) UDP

(C) HTTP

(D) FTP

62. The full form of SEO is .....

(A) Search E-mail Operation

(B) Search Engine Operation

(C) Search Engine Optimization

(D) Search Mail Optimization

59. ई-मेलला सुरक्षा प्रदान करण्याकरिता कोणत्या प्रोटोकॉलचा वापर होतो ?

(A) पीओपी

(B) पिजिपी

(C) एसएनएमपी

(D) एचटीटीपी

60. इंटरनेट प्रोटोकॉल चौथ्या आवृत्तीच्या व्याख्येनुसार आयपी ॲड्रेस ..... बिटचा अंक आहे.

(A) 8

(B) 16

(C) 32

(D) 64

61. ..... ला ''कनेक्शनलेस'' प्रोटोकॉल सुद्धा म्हणतात.

(A) टिसीपी

(B) युडीपी

(C) एचटीटीपी

(D) एफटीपी

62. एसईओचा फूल फॉर्म ..... हे आहे.

(A) सर्च ई-मेल ऑपरेशन

(B) सर्च इंजिन ऑपरेशन

(C) सर्च इंजिन ऑप्टिमायझेशन

(D) सर्च मेल ऑप्टिमायझेशन

63. The high level language program before ready to be executed must go through various processes except .....

(A) Linking

(B) Loading

(C) Controlling

(D) Translation

64. Who developed (OAIS) Open Archival Information System) ?

(A) Consultative Committee for space data systems

(B) MIT university

(C) IFLA committee on standards

(D) IFLA linked data sub-committee

65. Which part of the QR code represents the encoded data ?

(A) Three positioning element

(B) Data element

(C) Location

(D) Programme

66. Which standard governs the syntax holdings of information in MARC records ?

(A) Z39.50

(B) Z59.50

(C) Z39.71

(D) Z59.71

63. उच्चस्तरीय भाषा प्रोग्राम अंमलात आणण्यापूर्वी ..... ही प्रक्रिया वगळता प्रक्रियेतून जाणे आवश्यक आहे.

(A) दुवा साधणे

(B) लोडिंग

(C) नियंत्रण

(D) भाषांतर

64. ओएआयएस (OAIS) (ओपन आर्काइव्हल इन्फोरमेशन सिस्टम) कोणी विकसित केले आहे ?

(A) कन्सलटेटीव्ह कमिटी फॉर स्पेस डेटा सिस्टमस्

(B) एमआयटी विद्यापीठ

(C) इफ्ला कमिटी ऑन स्टॅन्डर्ड्स

(D) इफ्ला लिंक्ड डेटा सब-कमिटी

65. क्यूआर कोडचा कोणता भाग एन्कोडेड केलेला डेटा दर्शवितो ?

(A) तीन पोझिशनिंग एलिमेंट

(B) डेटा एलिमेंट

(C) स्थान

(D) प्रोग्राम

66. मार्क (MARC) नोंदीमध्ये कोणते मानक सिंटॅक्स होल्डिंग्जचे नियंत्रण करते ?

(A) झेड39.50

(B) झेड59.50

(C) झेड39.71

(D) झेड59.71

67. The full form of RDFS is .....
   (A) Resource Description Framework Source
   (B) Resource Description Framework Scheme
   (C) Resource Description Framework Schema
   (D) Resource Description Framework Summary

68. In the process of digitization, "Digitization step" includes .....
   (*i*) Image capturing
   (*ii*) Selection of documents
   (*iii*) OCR
   (*iv*) Image cleaning

   Codes :
   (A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct
   (B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct
   (C) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct
   (D) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

69. Characteristics of linked open data .....
   (*i*) Are released under an open license
   (*ii*) Does impede its reuse for free
   (*iii*) Are released under restricted license
   (*iv*) Does not impede its reuse for free

   Codes :
   (A) (*i*) and (*ii*) are correct
   (B) (*ii*) and (*iii*) are correct
   (C) (*i*) and (*iv*) are correct
   (D) (*iii*) and (*iv*) are correct

67. आरडीएफएसचा फूल फार्म ..... हे आहे.
   (A) रिसोर्स डिस्क्रीप्शन फ्रेमवर्क सोर्स
   (B) रिसोर्स डिस्क्रीप्शन फ्रेमवर्क स्कीम
   (C) रिसोर्स डिस्क्रीप्शन फ्रेमवर्क स्कीमा
   (D) रिसोर्स डिस्क्रीप्शन फ्रेमवर्क समरी

68. डिजिटायझेशन प्रक्रियेतील, ''डिजिटायझेशन पायरी'' मध्ये ..... चा समावेश आहे.
   (*i*) इमेज कॅप्चरिंग
   (*ii*) दस्तऐवजांची निवड
   (*iii*) ओसीआर
   (*iv*) इमेज क्लिनिंग

   संकेतांक :
   (A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत
   (B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत
   (C) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत
   (D) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

69. लिंक्ड ओपन डेटाची ..... ही वैशिष्ट्ये आहेत.
   (*i*) मुक्त परवान्या अंतर्गत उपलब्ध केला जातो
   (*ii*) या डेटाच्या मोफत पुनर्वापरावर बंधने असतात
   (*iii*) प्रतिबंधित परवान्या अंतर्गत उपलब्ध केला जातो
   (*iv*) या डेटाच्या मोफत पुनर्वापर करण्यास बंधने नसतात

   संकेतांक :
   (A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत
   (B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत
   (C) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत
   (D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

70. Match the following :

List I

(*a*) QR Code

(*b*) RFID Technology

(*c*) Biometric Technology

(*d*) Barcode Technology

List II

(*i*) Norman Joseph Woodland and Bernard Silver

(*ii*) Sir William Herschel

(*iii*) Denso Wave

(*iv*) Raytheon's Raytag

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)

71. **Assertion (A) :** Many of the Big Libraries are giving preference for cloud computing.

Reason (R) : Cloud computing has helped libraries to avoid operating multiple servers.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

70. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) क्यूआर कोड

(*b*) आरएफआयडी तंत्रज्ञान

(*c*) बायोमॅट्रिक तंत्रज्ञान

(*d*) बारकोड तंत्रज्ञान

यादी II

(*i*) नॉर्मन जोसेफ वुडलॉन्ड आणि बर्नार्ड सिल्वर

(*ii*) सर विलियम हर्षल

(*iii*) डेन्सो वेव

(*iv*) रेथियॉनस् रेटॅग

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)

71. **विधान (A) :** बरीचशी मोठी ग्रंथालये क्लाउड कॉम्पयुटिंगला प्राधान्य देत आहेत.

कारण (R) : क्लाउड कॉम्प्युटिंगमुळे ग्रंथालयांना एकापेक्षा अधिक सर्व्हर हाताळणे टाळता येते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

72. Arrange the following library software according to their first year of launching :

(*i*) phpMylibrary

(*ii*) ABCD

(*iii*) Koha

(*iv*) New Genlib

Codes :

(A) (*iii*), (*iv*), (*i*), (*ii*)

(B) (*iii*), (*i*), (*iv*), (*ii*)

(C) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

73. Match the following :

List I

(*a*) Publication manual of the APA

(*b*) The Chicago manual of style

(*c*) The MLA handbook

(*d*) AMA manual of style

List II

(*i*) 1906

(*ii*) 1952

(*iii*) 1962

(*iv*) 1985

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)

72. खालील ग्रंथालय आज्ञावलीची त्यांच्या पहिल्या निर्मितीवर्षानुसार रचना करा :

(*i*) पिएचपीमाय लायब्रेरी

(*ii*) एबिसीडी

(*iii*) कोहा

(*iv*) न्यु जेंलिब

संकेतांक :

(A) (*iii*), (*iv*), (*i*), (*ii*)

(B) (*iii*), (*i*), (*iv*), (*ii*)

(C) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

73. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) पब्लिकेशन मॅन्यूअल ऑफ दि एपीए

(*b*) ए शिकागो मॅन्यूअल ऑफ स्टाईल

(*c*) दि एमएलए हंडबुक

(*d*) एएमए मॅन्यूअल ऑफ स्टाईल

यादी II

(*i*) 1906

(*ii*) 1952

(*iii*) 1962

(*iv*) 1985

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)

74. Bradford's law .....

(*i*) Explains scattering of articles of a specific subject in different journals.

(*ii*) Demonstrates author's productivity

(*iii*) Calculates impact factor

(*iv*) Enables to prepare rank list of journals.

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iv*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

75. **Assertion (A) :** Case studies explore in detail features of a case under study.

Reason (R) : Primary purpose of case study is generalization.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

74. ब्रॅडफोर्डचा सिद्धान्त .....

(*i*) विशिष्ट विषयाच्या लेखांचे विविध नियतकालिकांमधील विवरण स्पष्ट करतो.

(*ii*) लेखकाची उत्पादकता दर्शवितो.

(*iii*) इम्पॅक्ट फॅक्टर मोजतो

(*iv*) नियतकालिकांची क्रमवार यादी तयार करण्यास मदत करतो.

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

75. **विधान (A) :** व्यष्टी अध्ययनामध्ये संशोधनातील व्यष्टीची वैशिष्ट्ये सखोलपणे अभ्यासली जातात.

कारण (R) : व्यष्टी अध्ययनाचा मूलभूत हेतू सामान्यीकरण आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

76. **Assertion (A) :** Interviews are used to supplement the data collected through questionnaire.

Reason (R) : Compared with questionnaire, interview data is more reliable.

Codes :

(A) (A) is false but (R) is true

(B) Both (A) and (R) are true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) (A) is true but (R) is false

77. Case study :

(A) Attempts to understand population's characteristics by studying samples

(B) Carries out in depth contextual analysis of single research element.

(C) Enquires only about past events

(D) Attempts to find why and how one variable produces change in another variable

76. **विधान (A) :** प्रश्नावलीद्वारे संकलित माहितीला पूरक माहिती मिळावी यासाठी मुलाखतीचा वापर केला जातो.

कारण (R) : प्रश्नावलीच्या तुलनेत मुलाखतीद्वारे संकलित केलेली माहिती अधिक विश्वसनीय असते.

संकेतांक :

(A) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

77. व्यष्टी अध्ययन .....

(A) नमुन्याच्या अभ्यासाद्वारे लक्षगटाची वैशिष्ट्ये जाणून घेण्याचा प्रयत्न करते

(B) एका संशोधन घटकाचे संदर्भासह सखोल विश्लेषण करते

(C) केवळ गतकाळातील घटनांची चौकशी करते

(D) एक चल दुसऱ्या चलामध्ये का आणि कशाप्रकारचा बदल घडवून आणते हे शोधण्याचा प्रयत्न करते

78. SPSS stands for .....

(A) Statistical Package for the Science Scholars

(B) Statistical Package for the Social Sciences

(C) Statistical Package for Scientometrics Studies

(D) Statistical Package for Scientific Studies

79. In an experimental research a variable presumed to cause change in another variable is called .....

(A) Extraneous variable

(B) Dependent variable

(C) Null variable

(D) Independent variable

80. 'BibExel' is developed by .....

(A) Peter Ingewersen

(B) Mike Thelwall

(C) Eugene Garfield

(D) Olle Persson

78. एसपीएसएस म्हणजे ..... हे आहे.

(A) स्टॅटीस्टीकल पॅकेज फॉर दि सायन्स स्कालर्स

(B) स्टॅटीस्टीकल पॅकेज फॉर दि सोशल सायन्सेस

(C) स्टॅटीस्टीकल पॅकेज फॉर सायंटोमेट्रिक्स स्टडीज

(D) स्टॅटीस्टीकल पॅकेज फॉर सायंटीफिक स्टडीज

79. प्रायोगिक संशोधनातील चलामध्ये बदल घडवून आणू शकेल अशा चलाला ..... असे म्हणतात.

(A) प्रयोगबाह्य चल

(B) परावलंबी चल

(C) शून्य चल

(D) स्वतंत्र चल

80. 'बिबएक्सेल' हे ..... ने विकसित केले आहे.

(A) पिटर इंगवेरसेन

(B) माईक थेलवाल

(C) युजिन गारफिल्ड

(D) ओले पर्सोन

81. What is the purpose of literature review ?
(A) To have a long list of references
(B) To increase the size of the research report
(C) To find out what is already researched
(D) To carry out citation study

82. Match the following :

List I

(*a*) Statistical bibliography
(*b*) Librametry
(*c*) Bibliometrics
(*d*) Scientometrics

List II

(*i*) Allen Pritchard
(*ii*) V.V. Nalimov
(*iii*) E.W. Hulme
(*iv*) S.R. Ranganathan

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

83. **Statement (A) :** The Information Technology Act is passed in 2005.

Statement (B) : The Right to Information Act, (RTI) is passed in 2000.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are true
(B) Both (A) and (B) are false
(C) (A) is true but (B) is false
(D) (A) is false but (B) is true

81. वाचनसाहित्य आढाव्याचा हेतू काय ?
(A) संदर्भांची मोठी यादी तयार करणे
(B) संशोधन अहवालाचा आकार वाढविणे
(C) पूर्वी काय संशोधन झाले आहे हे माहित करून घेणे
(D) उल्लेखांचा अभ्यास करणे

82. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) स्टॅस्टीकल बिब्लीओग्राफी
(*b*) लिब्रामेट्री
(*c*) बिब्लिओमेट्रिक्स
(*d*) सायंटोमेट्रिक्स

यादी II

(*i*) ॲलन प्रीटचर्ड
(*ii*) व्ही.व्ही. नलीमोव्ह
(*iii*) ई.डब्ल्यू ह्यूम
(*iv*) एस.आर. रंगनाथन

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

83. **विधान (A) :** दि इन्फोरमेशन टॅक्नॉलॉजी ॲक्ट सन 2005 मध्ये पारित करण्यात आला.

विधान (B) : दि राईट्स टू इन्फोरमेशन ॲक्ट सन 2000 मध्ये पारित करण्यात आला.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहे
(B) दोन्ही (A) आणि (B) चुकीचे आहे
(C) (A) बरोबर आहे परंतु (B) चुकीचे आहे
(D) (A) चुकीचे आहे परंतु (B) बरोबर आहे

84. Match the following :

List I

(*a*) Information Society

(*b*) Network Society

(*c*) Father of Information theory

(*d*) Father of Information Science

List II

(*i*) Paul Otlet

(*ii*) Claude E. Shannon

(*iii*) Fritz Machlup

(*iv*) Jan Van Dijk

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

85. ..... and ..... are known as the fathers of Information Science.

(*i*) Paul Otlet

(*ii*) Alxander Mikhailov

(*iii*) Henry La Fontaine

(*iv*) S.R. Ranganathan

Codes :

(A) (*i*) and (*iv*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

84. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) इन्फोरमेशन सोसायटी

(*b*) नेटवर्क सोसायटी

(*c*) माहिती सिद्धांताचे प्रणेते

(*d*) माहिती शास्त्राचे प्रणेते

यादी II

(*i*) पॉल ऑटलेट

(*ii*) क्लॅवूड ई. शॅनन

(*iii*) फ्रिट्झ मचलप

(*iv*) जॅन व्हॅन डिक

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

85. ..... आणि ..... हे माहितीशास्त्राचे जनक म्हणून ओळखले जातात.

(*i*) पॉल ऑटलेट

(*ii*) अलेक्झांडर मिखाईलोव्ह

(*iii*) हेन्री ला फॉंटेन

(*iv*) एस.आर. रंगनाथन

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

86. Which are the barriers in communication ?

(*i*) Language

(*ii*) Financial

(*iii*) Technical

(*iv*) Message

Codes :

(A) (*i*) and (*iv*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

87. **Statement (A) :** 'Turnitin' is a digital library software.

Statement (B) : Plagiarism check is a process of detecting similarity in thesis.

Codes :

(A) (A) is true but (B) is false

(B) Both (A) and (B) are true

(C) Both (A) and (B) are false

(D) (A) is false but (B) is true

86. संप्रेषणातील अडथळे कोणते आहेत ?

(*i*) भाषिक

(*ii*) आर्थिक

(*iii*) तांत्रिक

(*iv*) संदेश

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

87. **विधान (A) :** 'टर्नइटइन' हे डिजिटल ग्रंथालयाची प्रणाली आहे.

विधान (B) : प्रबंधातील साम्य शोधण्याची प्लेजियरिज्म ही एक प्रक्रिया आहे.

संकेतांक :

(A) (A) हे बरोबर आहे परंतु (B) चुकीचे आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (B) चुकीचे आहेत

(D) (A) हे चूक आहे परंतु (B) हे बरोबर आहे

88. Select the *correct* sequence of the human thought process :

(A) Information—Data—Knowledge—Wisdom

(B) Wisdom—Knowledge—Data—Information

(C) Data—Information—Knowledge—Wisdom

(D) Data—Information—Wisdom—Knowledge

89. Berne convention is concerned with .....

(A) Patent

(B) Copyright

(C) Trade-mark

(D) Industrial Design

90. Who is associated with 'Knowledge Society' ?

(A) Peter Drucker

(B) S.R. Ranganathan

(C) C.A. Cutter

(D) R.S. Parkhi

88. मानवी विचार-प्रक्रियांचा योग्य क्रम लावा :

(A) माहिती—तथ्य—ज्ञान—शहाणपण

(B) शहाणपण—माहिती—तथ्य—माहिती

(C) तथ्य—माहिती—ज्ञान—शहाणपण

(D) तथ्य—माहिती—शहाणपण—ज्ञान

89. बर्न कन्व्हेंशन ..... शी संबंधित आहे.

(A) पेटंट

(B) कॉपीराईट

(C) ट्रेडमार्क

(D) इंडस्ट्रियल डिझाईन

90. 'ज्ञानाधिष्ठित समाजाशी' कोण संबंधित आहे ?

(A) पीटर ड्रकर

(B) एस.आर. रंगनाथन

(C) सी.ए. कटर

(D) आर.एस. पारखी

91. Who developed a Library Software Package "Maitrayee" ?

(A) INFLIBNET

(B) CALIBNET

(C) DELNET

(D) BONET

92. Special Library Association was established in the year :

(A) 1926

(B) 1909

(C) 1877

(D) 1937

93. DESIDOC has developed ..... Library Automation Software.

(A) e-Granthalaya

(B) Sanjay

(C) SLIM

(D) SOUL

94. The first well known committee on Regional Public Libraries is the 'Library Development Committee', Bombay 1939-40, headed by .....

(A) S.R. Ranganathan

(B) V.N. Shubharayan

(C) A.A.A. Fyzee

(D) S. Srinivasan

91. ''मैत्रेयी'' ग्रंथालय आज्ञावली कोणी विकसित केली ?

(A) इन्फ्लिबनेट

(B) कॅलिबनेट

(C) डेलनेट

(D) बोनेट

92. विशेष ग्रंथालय संघटनेची स्थापना ..... या वर्षी झाली.

(A) 1926

(B) 1909

(C) 1877

(D) 1937

93. डेसिकॉकने ..... ग्रंथालय स्वयंचलन आज्ञावली विकसित केली आहे.

(A) ई–ग्रंथालय

(B) संजय

(C) स्लिम

(D) सोल

94. प्रादेशिक सार्वजनिक ग्रंथालयांची प्रथम सुप्रसिद्ध समिती, 'ग्रंथालय विकास समिती', बॉम्बे 1939-40 चे नेतृत्व ..... यांनी केले.

(A) एस.आर. रंगनाथन

(B) वि. एन. शुभारायण

(C) ए.ए.ए. फैझी

(D) एस. श्रीनिवासन

95. Which are the Indigenous Library Associations ?

(*i*) IFLA

(*ii*) IASLIC

(*iii*) ILA

(*iv*) ALA

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

96. Which of the following awards are given by IATLIS ?

(*i*) Motiwale Award

(*ii*) Prof. A.K. Mukherjee Award

(*iii*) Prof. S.P. Narang Award

(*iv*) Mrs. Ratna Laxman Rao Award

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

95. स्वदेशी ग्रंथालय संघटना कोणत्या आहेत ?

(*i*) आय.एफ.एल.ए.

(*ii*) आय.ए.एस.एल.आय.सी.

(*iii*) आय.एल.ए.

(*iv*) ए.एल.ए.

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

96. आयटलिस खालीलपैकी कोणते पुरस्कार प्रदान करते ?

(*i*) मोतीवाले पुरस्कार

(*ii*) प्रो. ए. के. मुखर्जी पुरस्कार

(*iii*) प्रो. एस. पी. नारंग पुरस्कार

(*iv*) सौ. रत्ना लक्ष्मण राव पुरस्कार

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

97. Which of the following are the data analysis methods used for user studies ?

(*i*) Statistical analysis

(*ii*) Citation analysis

(*iii*) Semantic analysis

(*iv*) Facet analysis.

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iii*) are correct

98. Arrange the following Professional Association in order of their establishment :

(*i*) ASIS

(*ii*) SLA

(*iii*) LAUK

(*iv*) ASLIB

Codes :

(A) (*iii*), (*iv*), (*ii*), (*i*)

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

(C) (*iv*), (*ii*), (*iii*), (*i*)

(D) (*iii*), (*ii*), (*iv*), (*i*)

97. खालीलपैकी कोणते माहिती विश्लेषण उपभोक्ता अभ्यासासाठी वापरले जाते ?

(*i*) सांख्यिकीय विश्लेषण

(*ii*) उद्धरण विश्लेषण

(*iii*) अर्थपूर्ण विश्लेषण

(*iv*) पैलू विश्लेषण

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

98. खालील व्यावसायिक संघटनांचा त्यांच्या स्थापने-प्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

(*i*) ए.एस.आय.एस.

(*ii*) एस.एल.ए.

(*iii*) एल.ए.यू.के.

(*iv*) ए.एस.एल.आय.बी

संकेतांक :

(A) (*iii*), (*iv*), (*ii*), (*i*)

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

(C) (*iv*), (*ii*), (*iii*), (*i*)

(D) (*iii*), (*ii*), (*iv*), (*i*)

99. Identify the *correct* order in which the following Library Committees were set up :

(*i*) Gopal Rao Ekbote Committee

(*ii*) V. Gopalkrishnayya Committee

(*iii*) D.P. Chattopadhyaya Committee

(*iv*) Sinha Committee

Codes :

(A) (*iii*), (*iv*), (*ii*), (*i*)

(B) (*ii*), (*i*), (*iii*), (*iv*)

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

(D) (*iv*), (*i*), (*ii*), (*iii*)

100. **Assertion (A) :** Public Relations is an effort of a library to increase the number of its users and to maximize its use.

Reason (R) : Extension service informs the users about its resources, services and their utility.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

99. खालील ग्रंथालय समित्यांचा स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

(*i*) गोपालराव एकबोटे समिती

(*ii*) वी. गोपालकृष्णय्या समिती

(*iii*) डी.पी. चट्टोपाध्याय समिती

(*iv*) सिन्हा समिती

संकेतांक :

(A) (*iii*), (*iv*), (*ii*), (*i*)

(B) (*ii*), (*i*), (*iii*), (*iv*)

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

(D) (*iv*), (*i*), (*ii*), (*iii*)

100. **विधान (A) :** जनसंपर्क हा ग्रंथालयाच्या उपभोक्त्यांची संख्या वाढवण्याचा आणि ग्रंथालयाचा वापर वाढविण्याचा प्रयत्न आहे.

कारण (R) : विस्तार सेवा उपभोक्त्यांना ग्रंथालयांचे स्रोत, सेवा आणि त्यांची उपयुक्तता याबद्दल माहिती देते.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

ROUGH WORK